

Ostrołęckie obserwatorium oświatowe

Uczenie się języka angielskiego w szkole podstawowej Efekty i od czego zależą

dr Aleksandra Jasińska-Maciążek
dr hab. Roman Dolata, prof. UW

UNIwersytet
WARszawski

Wprowadzenie

- Angielski jest najczęściej używanym językiem na świecie. Posługuje się nim półtora miliarda osób, w tym tylko 373 miliony to rodzimi użytkownicy tego języka (ethnologue.com).
- W prawie wszystkich krajach europejskich, w tym w Polsce, język angielski jest najczęściej nauczany językiem obcym zarówno w szkołach podstawowych jak i w szkołach średnich (Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury, Eurydice, 2019).

Umiejętności polskich nastolatków w perspektywie porównawczej

- *The European Survey on Language Competence* (ESLC 2011), nastolatki z 14 europejskich krajów. Badanie pokazało, że w zakresie języka angielskiego jako pierwszego nauczanego języka obcego biegłość językowa polskich uczniów ostatniej klasy gimnazjum była niska.
 - **24% osiągnęło najniższy poziom językowy, czyli poniżej poziomu A1,**
 - **34% - A1,**
 - **17% – A2,**
 - **15% - B1,**
 - **10% – B2.**
- Średnia międzynarodowa dla A2 wyniosła 16%, dla B1 19%, dla B2 23%.
- Wyniki w Szwecji – liderze badania – dla A2 to 11%, dla B1 to 25%, dla B2 to 57%.

Egzamin ósmoklasisty

- Egzamin z języka obcego nowożytnego jest jednym z trzech obowiązkowych w ramach egzaminu ósmoklasisty.
- W większości przypadków ósmoklasiści wybierają język angielski – w 2022 r. w całym kraju do egzaminu z języka angielskiego przystąpiło 97% ósmoklasistów.
- Ostrołęccy ósmoklasiści również w zdecydowanej większości zdają egzamin z języka angielskiego (w 2022 roku 97,6% osób piszących arkusz standardowy).

Egzamin ósmoklasisty a ESOKJ

- Według zapisów podstawy programowej, na koniec II etapu edukacyjnego uczniowie osiągną poziom biegłości językowej A2+ (B1 w zakresie rozumienia wypowiedzi) w skali ESOKJ.
- Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz.U. 2021, poz. 1525), w roku szkolnym 2021/2022, podobnie jak w 2020/2021, poziom egzaminu z języka angielskiego odpowiadał poziomowi **A2** w skali ESOKJ.

Poziomy A1 i A2 wg ESOKJ

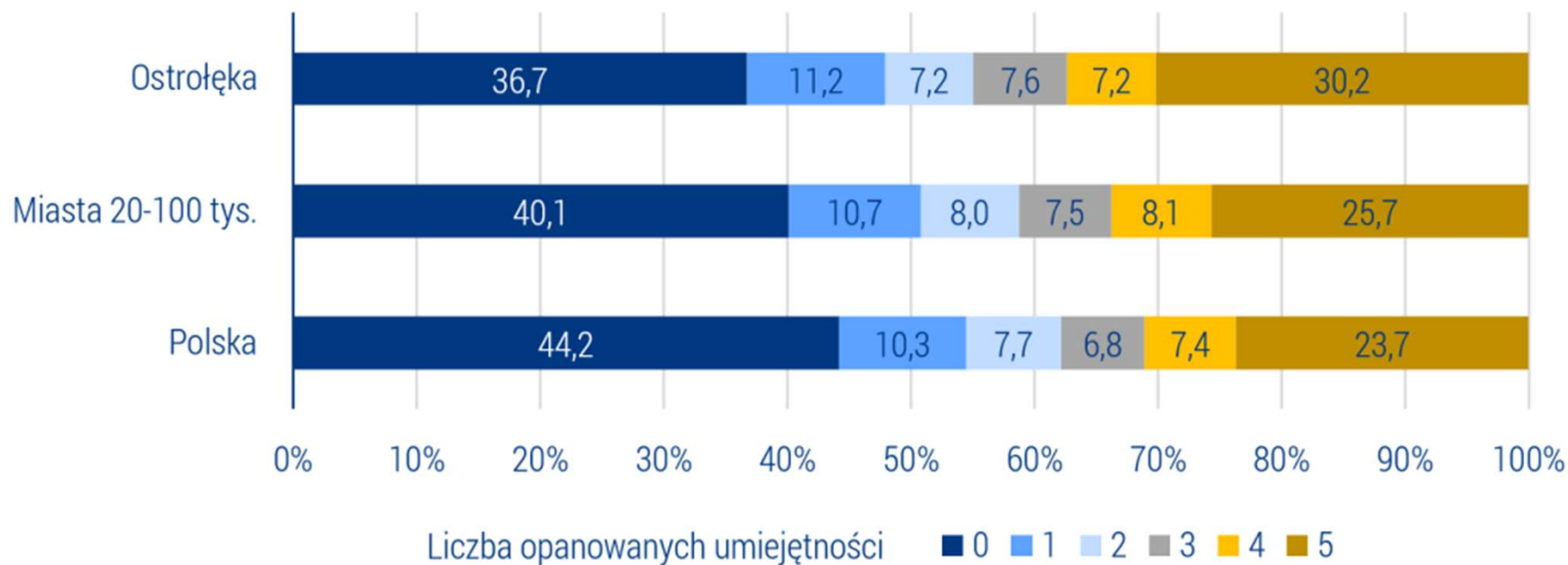
A1

- zrozumie i będzie w stanie zastosować znane mu wyrażenia z życia codziennego oraz bardzo podstawowe wyrażenia mające na celu zaspokojenie potrzeb konkretnego typu;
- potrafi przedstawić siebie i innych oraz zadawać i odpowiadać na pytania dotyczące spraw osobistych, takich jak miejsce: zamieszkania, osoby, które zna i rzeczy, które posiada;
- potrafi porozumiewać się w prosty sposób pod warunkiem, że druga osoba mówi powoli i wyraźnie oraz jest gotowa do pomocy.

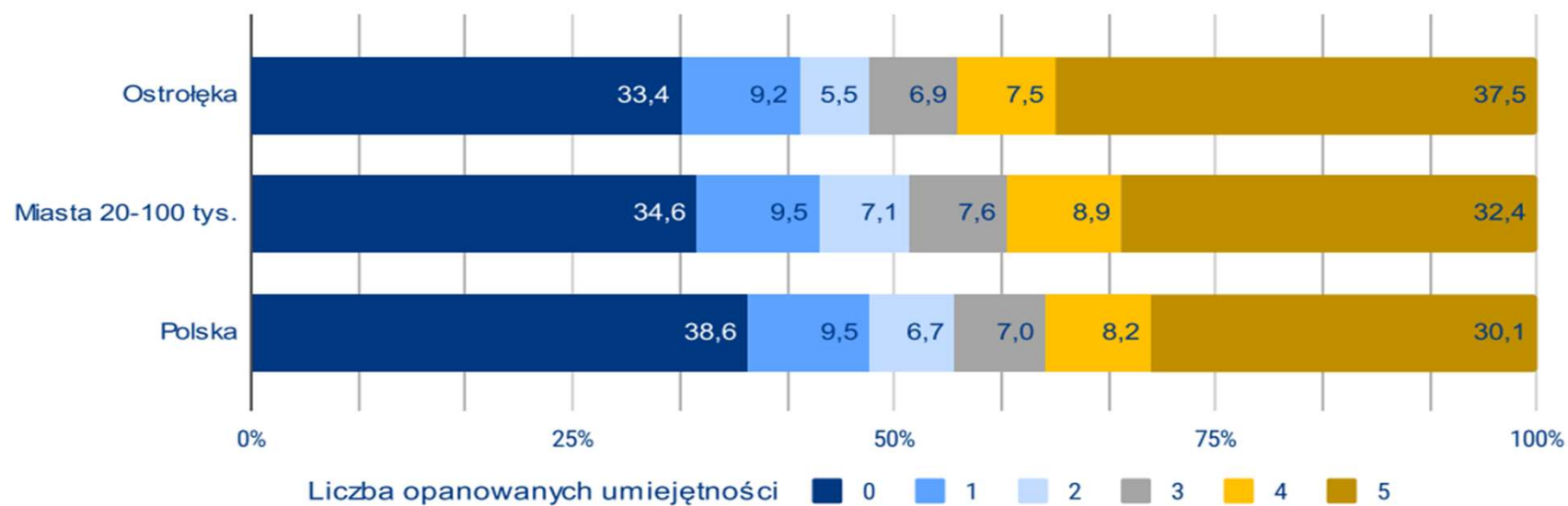
A2

- potrafi zrozumieć zdania i często używane wyrażenia związane z dziedziną, która jest dla niego najbardziej istotna (np. podstawowe informacje osobiste i rodzinne, zakupy, najbliższe miejsca, zatrudnienie);
- potrafi porozumiewać się w prostych i rutynowych zadaniach, wymagających prostej i bezpośredniej wymiany informacji na tematy znane i rutynowe;
- potrafi opisać w prosty sposób aspekty swojego pochodzenia, najbliższego otoczenia oraz spraw związanych z najpilniejszymi potrzebami.

Opanowanie poszczególnych umiejętności językowych na poziomie A2. 2021 rok

Opanowanie poszczególnych umiejętności językowych na poziomie A2. 2022 rok

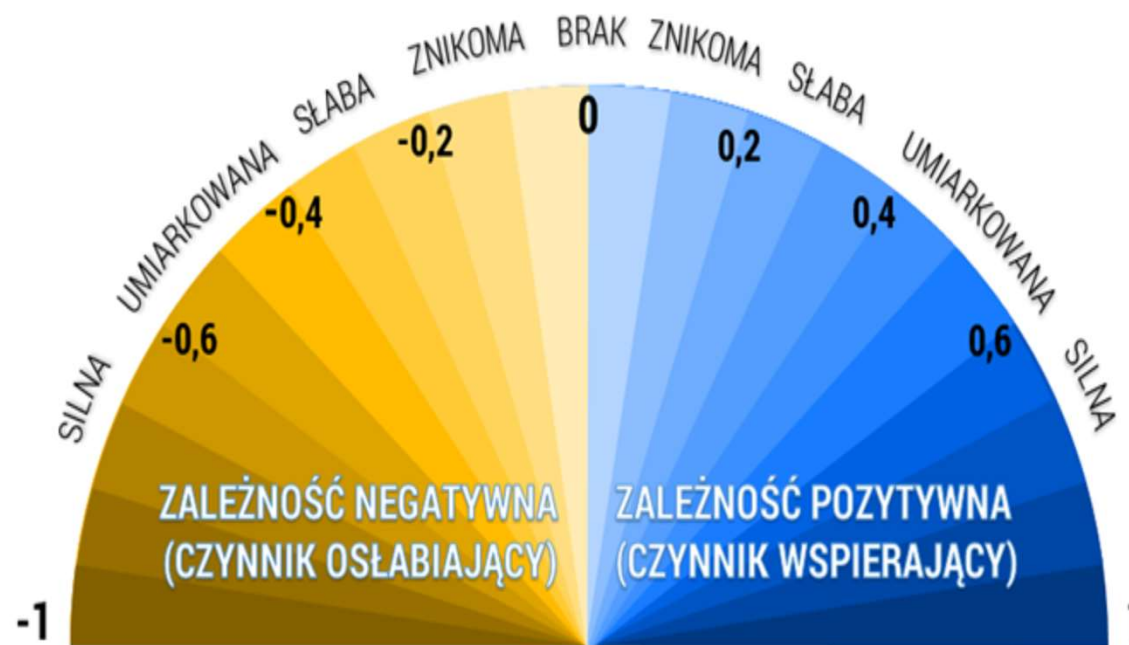
Opanowanie języka angielskiego na poziomie A2

- Odsetek uczniów, którzy **opanowali wszystkie pięć umiejętności** z języka angielskiego na poziomie A2 wyniósł:
 - w 2021 roku wyniósł w całym kraju 23,7% , a w Ostrołęce 30,2%.
 - w 2022 roku wyniósł w całym kraju 30,1%, a w Ostrołęce 37,5%.

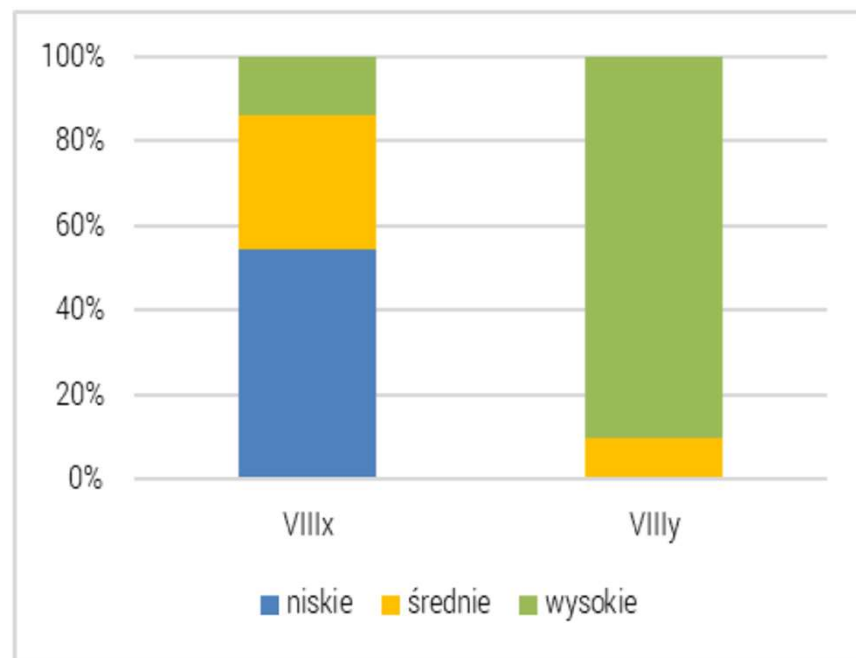
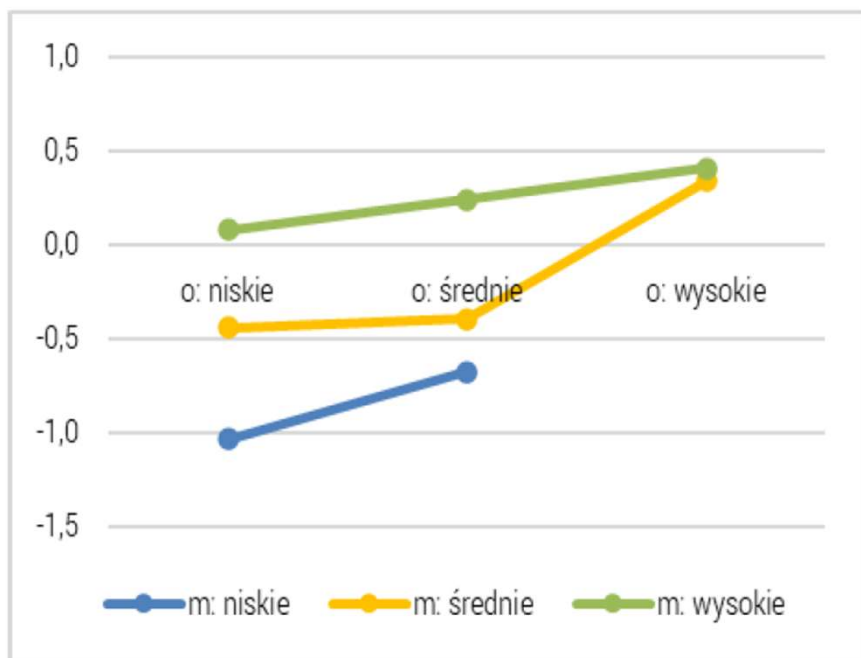

Od jakich czynników zależą wyniki egzaminu z języka angielskiego?

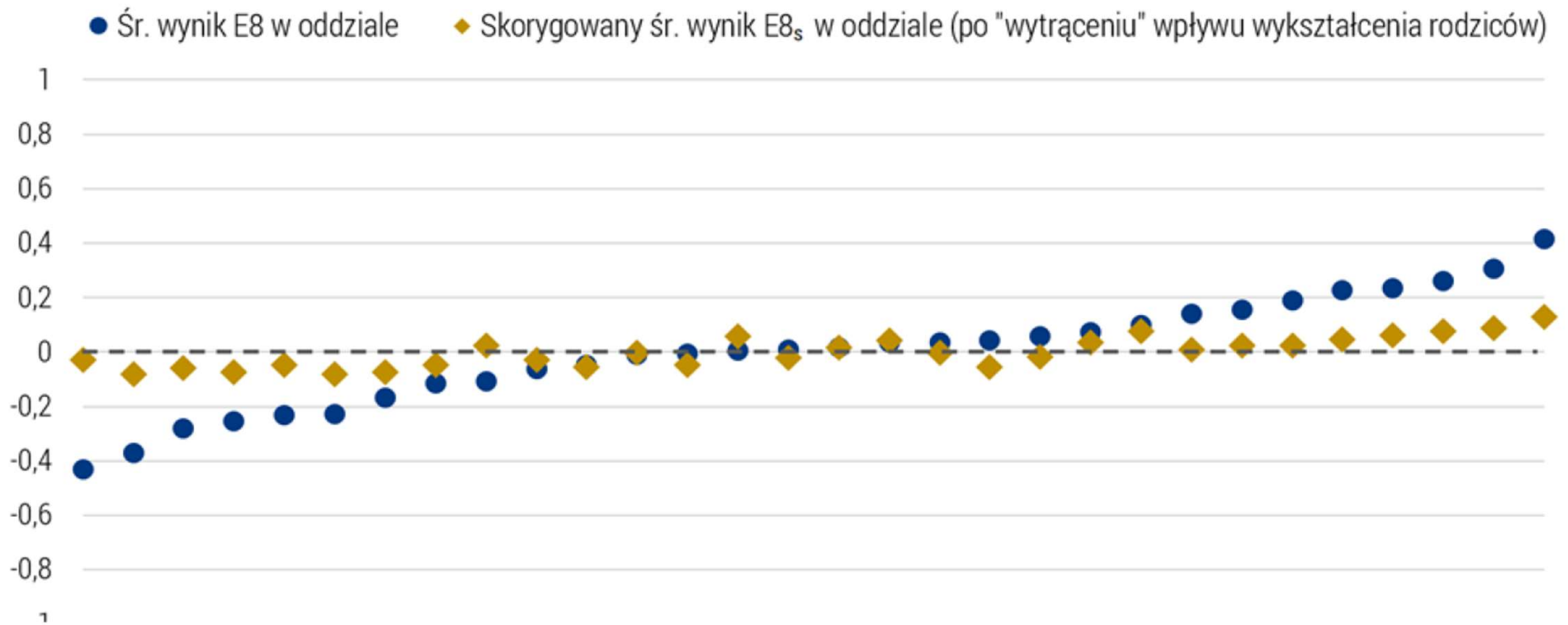
Jak znacząca jest siła zależności?

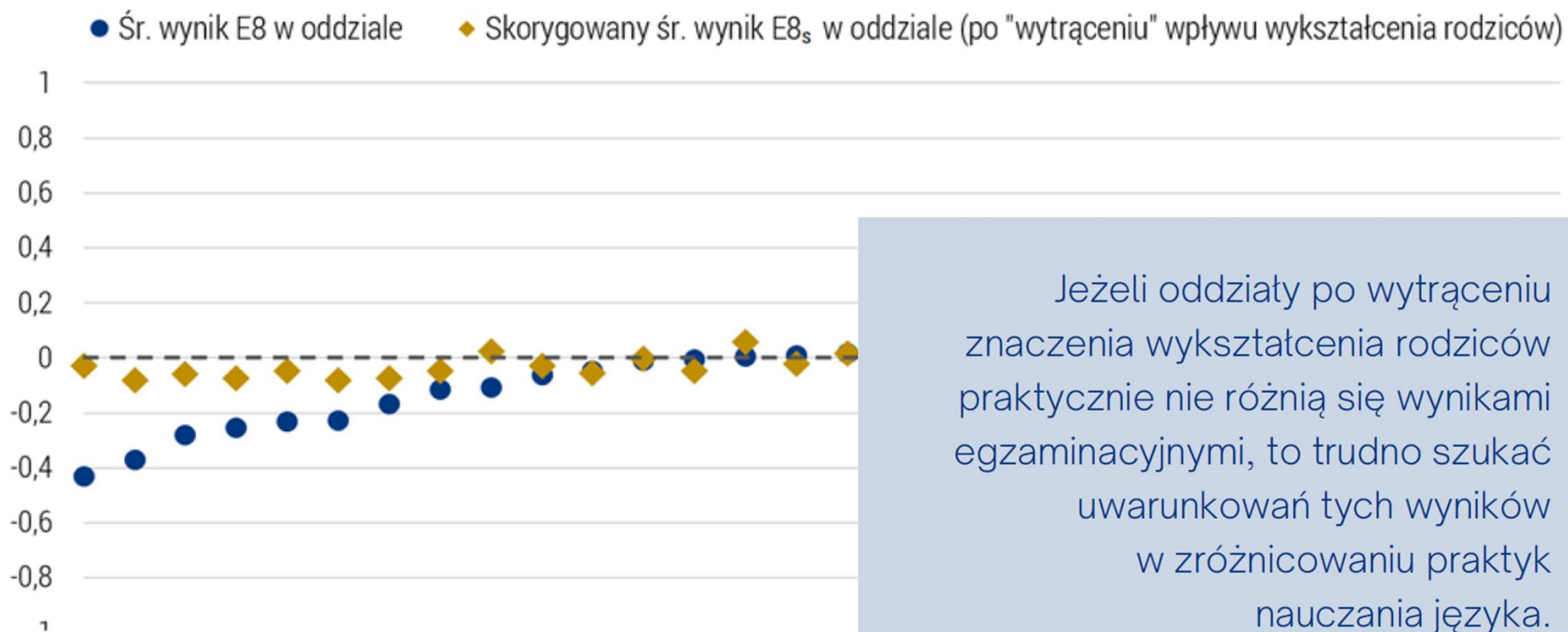
SES rodziny ucznia a wyniki egzaminu z języka angielskiego

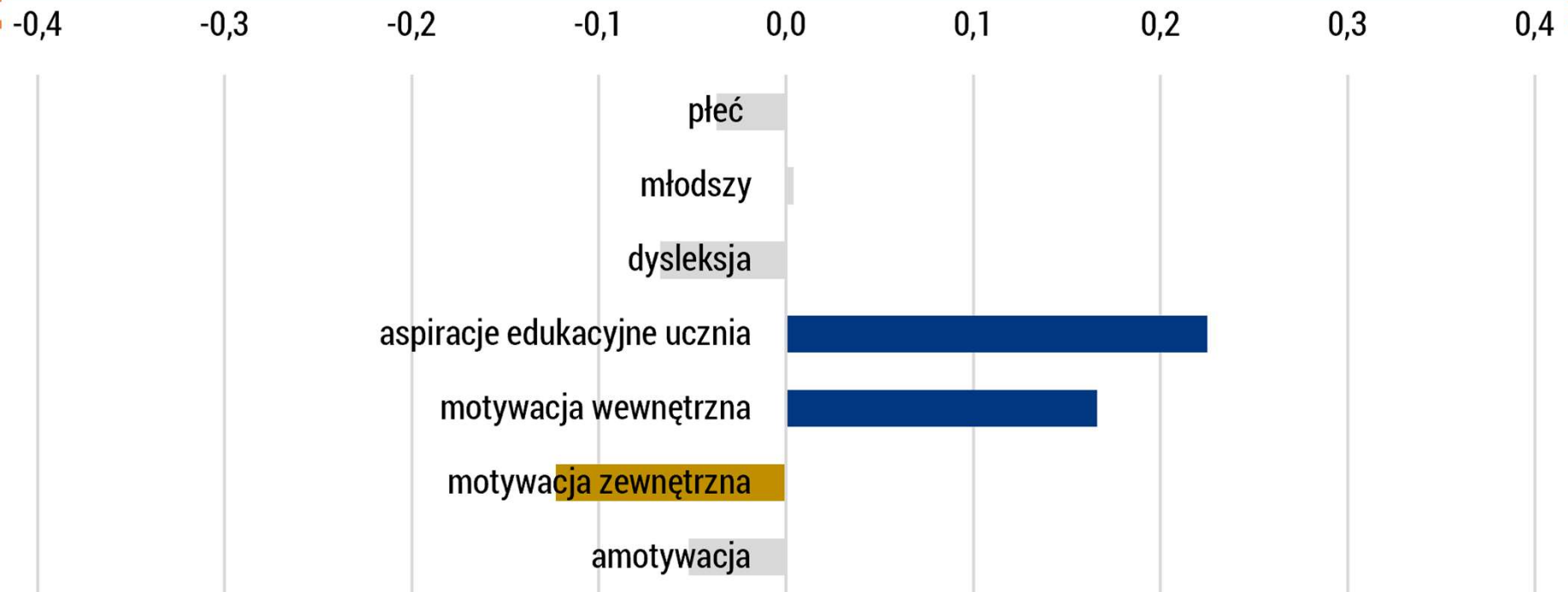
Zróźnicowanie nieskorygowanych (E8) i skorygowanych ze względu na SES (E8s) wyników egzaminu z języka angielskiego w 30 oddziałach

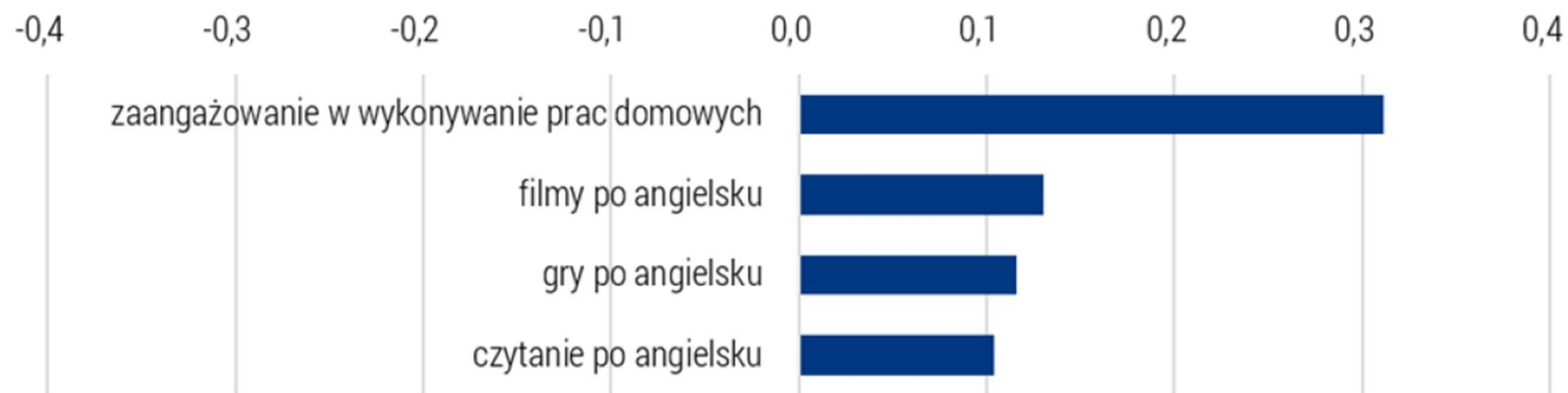
Zróźnicowanie nieskorygowanych (E8) i skorygowanych ze względu na SES (E8s) wyników egzaminu z języka angielskiego w 30 oddziałach

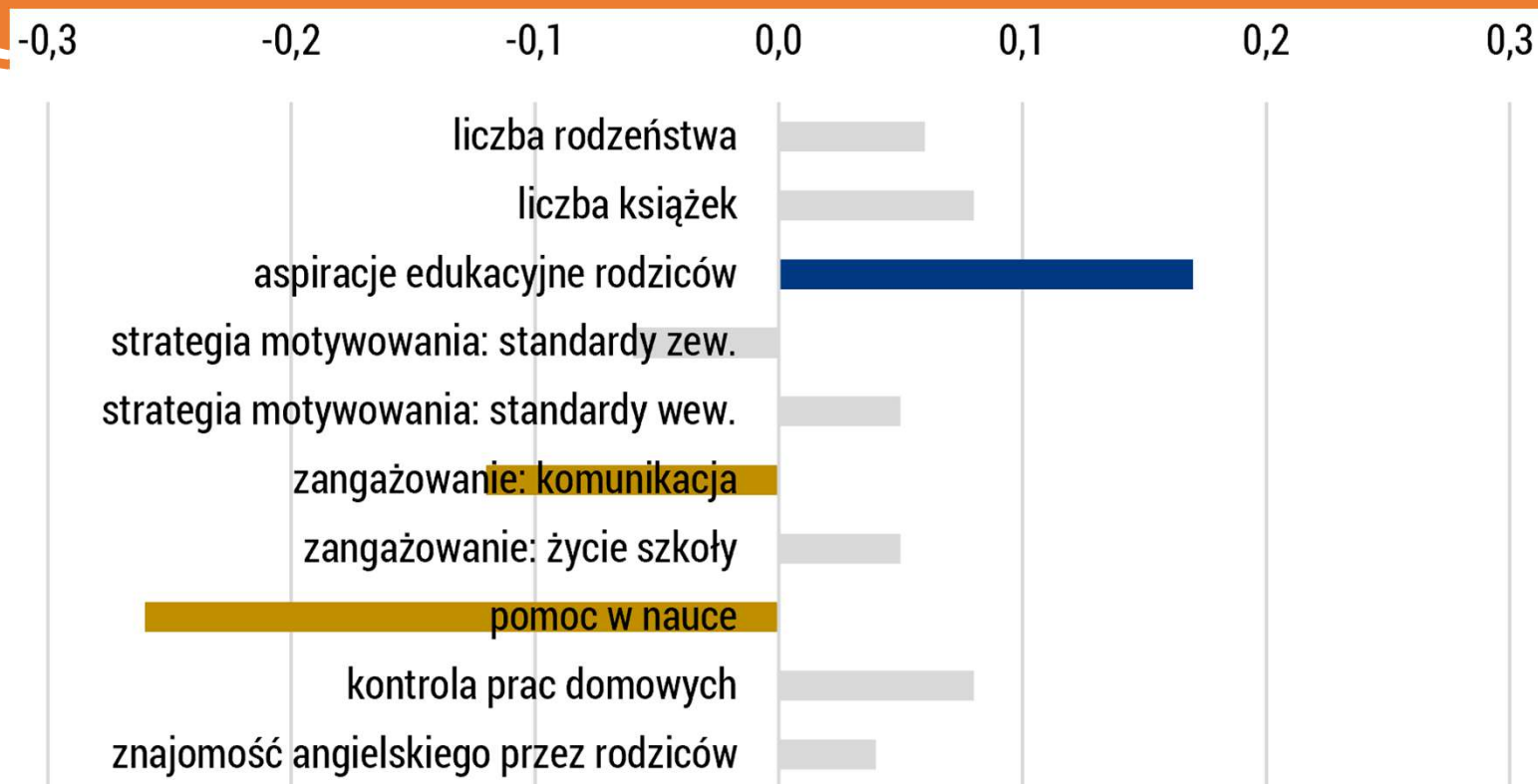
Czynniki indywidualne

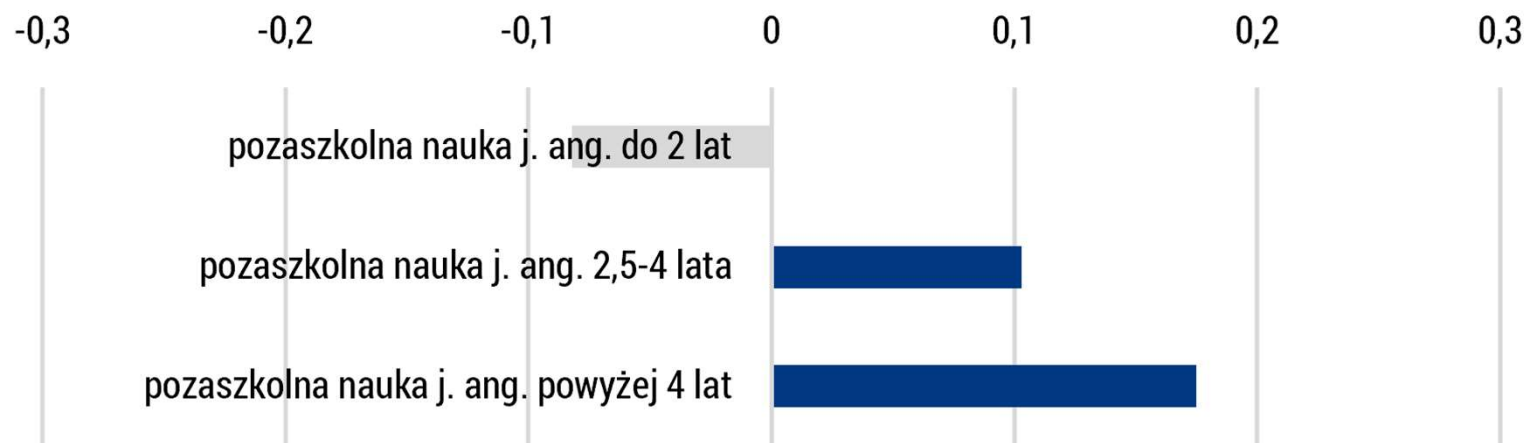
Czy niezależnie od zaangażowania w szkolną naukę podejmowanie w wolnym czasie aktywności wykorzystujących język angielski jest powiązane z wynikami egzaminu?

Które czynniki rodzinne (niezależnie od wykształcenia rodziców) są powiązane z wynikami z egzaminu z języka angielskiego?

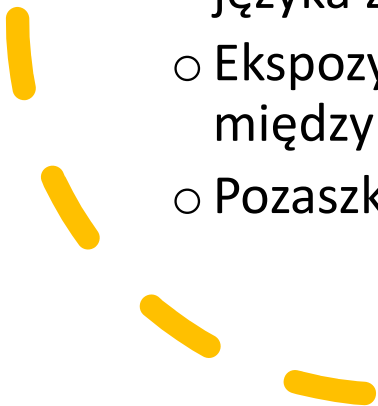
Czy uczęszczanie na pozaszkolne zajęcia z języka angielskiego pomaga osiągnąć wyższy wynik z egzaminu?

Czyli ...

- To, do której szkoły/klasy uczęszcza uczeń, nie wiąże się z efektami kształcenia w zakresie języka angielskiego
- Kluczowy czynnik pozaszkolny to SES rodziny
- Niezależnie od SES mają znaczenie:
 - Aspiracje edukacyjne ucznia i jego motywacja wewnętrzna (łączenie nauki języka z zainteresowaniami)
 - Ekspozycja na język poza szkolną nauką (rozrywka, wymiana międzynarodowa)
 - Pozaszkolne zajęcia językowe (ale tylko długotrwałe)

Co wynika z analiz międzynarodowych

- Obserwujemy trend coraz wcześniejszego zaczynania nauki języka obcego
- Wzrasta liczba godzin nauczania języka obcego na poziomie szkoły podstawowej
- Jednak Szwecja, czy Holandia – liderzy w znajomości języka angielskiego – wcale nie zaczynają wcześniej i nie mają rekordowej liczby godzin. Jedynie Luksemburg potwierdza tezę, że im więcej, tym lepiej.
- Pomysły systemowe:
 - filmy bez dubbingu
 - CLIL
 - na świadectwach oceny wg poziomów ESOKJ
 - a może później, ale w „dużej dawce”

Pytania do przemyslenia

Jak budować wewnętrzną motywację i zaangażowanie uczniów w naukę języków obcych?

Jak nauczyciel może zwiększyć aktywny kontakt ucznia z językiem w szkole i poza szkołą?

Co konkretnie mogłoby oznaczać hasło: bazowanie na zainteresowaniach uczniów?

Czego potrzebują nauczyciele, dyrektorzy, by minimum 80% uczniów kończyło szkołę podstawową znając język obcy na poziomie A2?

Ostrołęckie obserwatorium oświatowe

[Home](#) / [Projekty](#) / [Ostrołęckie obserwatorium oświatowe](#)

Kierownik projektu: dr Aleksandra Jasińska-Maciążek

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

